

SAMOBORSKE

Br. 12

God. III.

Samobor, 15. lipnja 1954.

List izlazi svakog 1. i 15. u mjesecu. — Cijena pojedini-
nom broju 10 din. — Tromjesečna pretplata 60 din.,
polugodišnja 120 din. — Tekući račun kod filijale Na-
rodne banke u Samoboru broj 415-T-88. — Glavni i
odgovorni urednik Stanko Vugrinec, Starogradska 55.
Tiskara „Prosvjeta“ Samobor.

NOVINE

ORGAN SOCIJALISTIČKOG SAVEZA RADNOG NARODA GRADA I KOTARA SAMOBOR

Prolomi oblaka i poplava u Samoboru

Samobor i čitava njegova šira okolica doživjeli su opet tešku nesreću: u petak, 4. lipnja pod večer oko 6 sati nadvili su se nad Samoborom teški oblaci. Spustila se gusta kiša kao iz kablova, započeo jedan prolom oblaka za drugim, a oko 9 sati Gradna je toliko nabujala, da je na nižim mjestima počela prelaziti svoje obale. Vatrogasna je sirena smjesta dala uzbunu ljudima da budu pripravi na opasnost. Po najvećem pljusku i u potpunom mraku — električna struja je bila iskopčana zbog oštećenja voda — građani su započeli pripreme za obranu protiv nadiranja vode: zatvarala su se i brtvila ulazna vrata u kuće, stanove, podrumne i gospodarske zgrade. Službenici pojedinih trgovina na Trgu kralja Tomislava uz pomoć ostalih građana spasavali su robu, podižući je sa podova na stolove i visoke police.

U uredima i kancelarijama spremali su se dokumenti, spisi i knjige na sigurnije mjesto. U »Lavicima« su zabijena ulazna vrata i dobro zatrpana da ne propuste vodu u dvorane. Također se radilo na spasavanju muzejskih zbirki u »Livadićevom dvorcu«. No uzalud: voda je ulazila u zgrade kroz kanalizacione vodove koji su spojeni s Gradnom. Kad se uvidjelo da voda sve više nadire, smjesta je uspostavljen u gradskoj općini štab za pomoć i spasavanje pod vodstvom predsjednika kotara Vugrinca i predsjednika grad. općine Šoića. Tražilo se hitno izvještaje o stanju u pojedinim dijelovima Samobora i čitavog kotara, a naročita pažnja je posvećena našim tvornicama.

Telefonski je zamoljena hitna pomoć iz Zagreba, i već za kratko vrijeme došli su odredi vatrogasaca koji su bili smjesta upućeni u Tvornicu filmova, gdje je voda ugrožavala pojedine prostorije, te je bilo potrebno staviti u pogon motorne pumpe, da se spriječi velika šteta na pojedinim strojevima.

Samoborski vatrogasci također su veoma marljivo pomagali svagdje, gdje se pokazala hitna potreba. Nešto kasnije stigli su kamionima i pripadnici Jugoslavenske Narodne Armije, koji su požrtvovno čistili mostove na Gradni od velikih nanosa granja, drveća i dasaka. Naročito se pak moglo zapaziti da su se naši građani pokazali veoma požrtvovni i svijesni, jer je svatko, bez obzira na kojem ga je mjestu poplava zatekla, pomogao i spašavao i privatnu i državnu imovinu, otmajući ju od propasti. U Tvornici čarapa radnici su požrtvovno zatvorili sve ulaze u zgrade i tako spasili svoje skupocjene strojeve i uređaje, kao i zalihe robe. U Tvornici stakla »Kristal« kad je nestalo električne struje radnici su uz velike napore očistili strojeve od nanesenog blata i uspostavili vlastitu struju, te tako spasili tvornicu od ogromne štete, koja bi nastala eksplozijom uslijed naglog hlađenja usijanih kupolnih peći. — U velikoj opasnosti bio je i Dom narodnog zdravlja sa svojim ambulancama i roditeljskim kao i »Narodni dom« sa kino-dvoranom, no i tu je bila pružena pravodobna pomoć.

Trgom kralja Tomislava tekla je voda u visini od jednog metra, pa si svatko može zamisliti, kako su stradale kuće, lokali, trgovine, kancelarije i obrtničke radionice. Međutim, voda je poslije ponoći počela pomalo padati, i drugog dana, u subotu, 5. lipnja moglo se je vidjeti, koliko je ogromna šteta počinjena na pojedinim vrtovima, oranicama i livadama, gdje je sav prirod ili potpuno iščupan i odplavljen ili pak tako zamuljen i zasipan pijeskom i kamenjem, da će trebati veoma mnogo vremena i sredstava da se zemljište očisti

i uredi. Tako je Gradna prodrla svoje nasipe kod Tvornice filmova i napravila si novo korito kroz livade i oranice. Stradala je i dolina potoka Bregane, gdje su ceste neprohodne, a počinjene su i velike štete u Breganskom selu i kod Tvornice Dizel motora.

Isto tako stradali su putovi kroz Ludvić i za Slani dol. Stradala su i nizinska sela uz Savu, pa uz Rakovicu, a štete je bilo i u NO-u općine Galgovo. Sve te štete ljudi su počeli hitno popravljati, a na uređenju Samobora mnogo su pridonjeli sami građani, vatrogasna društva, kolektivni pojedinih tvornica, dok su veoma lijepu pomoć pružili učenici Automehantičke škole, koji su očistili Trg kralja Tomislava i Livadićevu ulicu. Dakako, da sada glavni teret pada na gradsku općinu, odnosno na gradsku komunalnu ustanovu koja uporno radi na uređenju ulica, mostova, kanalizacije i parkova. Poplavljeno područje prošao je i potpredsjednik Sabora NR Hrvatske Božidar Maslarić, te se u pratnji narodnog zastupnika Valečića, predsjednika NO-a kotara Vugrinca i predsjednika NO-a gradske općine Šoića, zanimao za sve pojedinosti nesreće kao i za štete koje su nastale.

Ovih dana građani su veoma mnogo i na razne načine komentirali uzroke ove velike poplave (koja je bila samo nešto slabija od one najveće, u svibnju 1939. god.). Držimo sasvim sigurno jedno: u petak na večer kroz puna 3 sata padala je ogromna količina kiše uz jedan prolom oblaka za drugim neprestance. Da je korito naše Gradne bilo još 3 puta veće nego je sada, da je gradska kanalizacija još 3 puta veća i urednija — sve to ne bi moglo progutati ogromne količine vode koja je padala neprestano kao iz kablova.

Nego imade tu jedan drugi uzrok: prije tridesetak godina kapitalistička šumska poduzeća posjekla su sve šume od Samobora prema Lipovcu, Japetiću, Lomniku i Nošić selu. Čitavi planinski predjeli ostali su goli, i danas kod malo jače kiše nema više šume koja bi tu silnu količinu vode mogla zadržavati i polahko propuštati nego naprotiv, voda se naglo slije u doline, nastanu bujice koje smjesta napune korito Gradne i dakako — prouzrokuju poplave! — Moglo bi se i tome doskočiti: u Lipovačkoj dolini sagraditi barem 3 ogromna bazena, koji bi zadržavali silni pijesak i kamenje, što ga donša u Gradnu bujica iz strme Slapnice, time bi se spriječilo zamuljivanje korita Gradne kroz Samobor. No za čišćenje tih ogromnih bazena potrebno bi bilo zaposliti barem 20 radnika, koji bi kroz cijelu godinu izvažali taj pijesak i kamenje. Tek tada bi se moglo pristupiti urednoj regulaciji potoka Gradne i održavanju kanalizacije kroz samoborske ulice. No takva šteta je danas neprovedivo: bilo bi potrebno u te radove uložiti ogromnu svotu od barem pol milijarde dinara! Naprotiv mnogo jeftinije bilo bi čuvanje postojećih šuma oko Lipovca, Japetića i Lomnika, sprečavanje svake sječe i hitno pošumljivanje sviju goleti i krša.

Još ima jedna pojava ovih dana: neki ljudi uporno napadaju uređivanje naših parkova, jer da bi se tim novcem mogla regulirati Gradna! Takvima moramo kazati ovo: uređenje samoborskih parkova stoji vrlo malo, možda kojih desetak tisuća dinara — to je tako malena svota, koja ne bi bila dovoljna niti za izradbu planova za regulaciju Gradne, a kamoli za radove na regulaciji Gradne ili čak na gradnji nove kanalizacije.

Samoborske parkove uređuju ljudi, koji dobro-

voljnim radom presađuju mlade sadnice, biljke, drveće i ukrasno grmlje i sami ih odgajaju u rasadnicima uz najmanje troškove. Ti parkovi su danas ponos svakog samoborskog građanina, oni su ukras našega grada, po tim parkovima se naš Samobor ubraja među najljepše gradove naše domovine!

Onima pak, koji bi htjeli da našim Samoborom zavlada nered, korov, smrad i nečistoća, možemo sasvim sigurno predvidjeti, da u svojim mračnim namjerama ne će uspjeti, u Samoboru će se uvijek naći ljudi, koji će se za njega brinuti, koji će ga uređivati i voditi k boljem napretku!

Pomoć Crvenog križa postradalima

Glavni odbor Crvenog križa Hrvatske dodijelio je KO CK Samobor pomoć u odjevnim i prehrambenim artiklima u vrijednosti od oko 680.000 Din.

Kotarski odbor Crvenog križa sazvaio je sjednicu proširenog plenuma za 17. VI. u 16 sati, koja će se održati u prostorijama Crvenog križa — iz banke.

Na sjednici će se izvršiti raspodjela dobivene robe po očinskim odborima Crvenog križa, koji će istu podijeliti postradalim od poplave. Također očekujemo i novčanu pomoć od Glav. odbora Crvenog križa NRH.

Sve više aktiva Narodne omladine

U posljednje vrijeme znatno se osjetio rad Narodne omladine na području našeg kotara. Neki aktivni Narodne omladine, koji jedno vrijeme nisu radili zbog odlaska nekih omladinaca u vojsku i zaposlenja u poduzećima, sada su počeli s radom. Oni omladinci, koji su se zaposlili u poduzećima, a stanuju kod svojih kuća, misle da ne trebaju više raditi u aktivu Nar. omladine u svom selu. Međutim je njihovo mišljenje pogrešno. Svaki omladinac treba da se osjeća članom Nar. omladine ma gdje on bio.

Omladinci sela Konjščica pravilno su shvatili značaj Nar. omladine, te su zahtijevali od KK NO, da osnuje kod njih aktiv NO. Moram reći, da je u Konjščici postojao aktiv NO, koji se ubrajaio među najbolje aktive NO u našem kotaru. KK NO udovoljio je njihovom zahtjevu, te je osnovan aktiv NO Konjščica. Na sastanku tog aktiva bili su prisutni: Franjo Horvat, predsjednik KK NO i Đuro Sertić, član KK NO.

Diskutiralo se o zadacima i ulozi NO u izgradnji socijalizma, organizaciji zabavnog izviđavanja omladine i drugim problemima njihova sela. Aktiv je zaključio, da će organizirati naučna predavanja iz raznih grana nauke, a za predavače će se pobrinuti KK NO.

Poseban je problem učlanjenja ženske omladine u aktive NO-e — osim Žumberka — na području našeg kotara. Pored toga, aktiv NO-e u Maloj Jazbini broji 24 omladinke, koji aktivno radi i nalazi se među najboljim aktivima našeg kotara. Također dobro rade i aktivni NO-e na području Žumberka.

Gradski komitet NO-e Samobor na svom sastanku od 25. svibnja donio je zaključke: o takmičenju aktiva NO-e grada Samobora u čast 27. VII. Dana ustanka, te o organizaciji izleta u obližnje krajeve. Također bi i općinski komiteti NO-e trebali o tim stvarima prodiskutirati, a u koliko bi im trebala neka pomoć, neka se obrate KK NO-e Samobor.

I. Halagić

Uspjela vježba Protuavionske zaštite (PAZ)

23. svibnja održana je u Samoboru javna vježba PAZ-e i vatrogastva sa svim gradskim mobilnim jedinicama.

Formacija jedinica za grad Samobor određena je po vodovima. U 6 sati dan je znak »Zboras«. Po dolasku ljudstva na zborna mjesta komandiri vodova uspostavili su vezu sa komandom PAZ-e. Kao prvi na zbornom mjestu sakupio se izviđačko-osmatrački vod sa svojim komandirima Boženom Buntić. U 6.30 sve ljudstvo bilo je na zbornom mjestu čekajući narednje za početak vježbe.

SRS javlja: u 7.40 prešli su neprijateljski bombarderi u pratnji lovaca našu granicu s mađarske strane kod Koprivnice — pravac jug. Sve do 8 sati SRS javlja o nadiranju neprijateljskih aviona na naš teritorij i na koncu o bombardiranju Samobora i okolice. — Nakon takovih obavještenja brzo nastupaju ekipe po nalogu komande PAZ-e, koje izvršavaju narednje brzo. Kemijski vod uspostavlja degazacionu stanicu, sanitetski vod nastupa radi pružanja hitne pomoći i veterinarski vod za pružanje pomoći zatrovanoj stoci.

Povezanost pojedinih vodova sa komandom PAZ-e omogućila je komandi da izdaje narednja ko-

mandirima mobilnih jedinica. Prvi izvještaj koji je stigao u komandu bio je od ekipe za degazaciju. Sve jedinice radile su dobro, a jedna kao najbolja, bio je osmatračko-izviđački vod. Rad na komandnom mjestu odvijao se normalno i brzo, bez ikakvih problema. Po završenim radovima sve mobilne jedinice sakupile su se na svoja zborna mjesta i o tom obavijestile komandu gradske PAZ-e.

U 10.30 gradska komanda PAZ-e prima na trgu defile PAZ-e i vatrogastva, pa je u svom govoru komandant PAZ-e drug Stanko Vugrinec, dao rezime sa vježbe o uspjesima i nedostacima.

Da bi sačuvali povjerenje pred našim građanima, koje nam je dala narodna vlast, treba se i dalje usavršavati, kako bi u danom momentu mogli efikasno stupiti u djelovanje. Isto, kao što je naša Armija granitni stub naših granica s oružjem u ruci, tako je i organizacija PAZ-e isto takav stub u pozadini sa zadatkom, da spasava živote i imovinu građana.

Takve vježbe trebalo bi održavati češće da se pripadnici PAZ-e kroz praktični rad što više osposobe.

Alojz Novosel

PLODAN RAD

Sindikalne podružnice Tvornice stakla „Kristal“ u Samoboru

U ovoj godini Sindikalna podružnica Tvornice stakla »Kristal« u Samoboru nastoji u punoj mjeri ostvariti postavljene zadatke na kulturno-prosvjetnom, stručnom, ekonomskom i odgojnom uzdizanju svojih članova kao i organizaciono srediti rad podružnice. Neposredno nakon održane godišnje skupštine, na kojoj je izabrana nova uprava, poduzete su ozbiljne mjere, da se radnicima, koji su duljim radom stekli stručno znanje iz pojedinih zanimanja staklarske struke, prizna stručna sprema za odgovarajuća zvanja kvalificiranih i visokvalificiranih radnika. Organi upravljanja poduzećem pružili su punu podršku ovoj akciji pa je organiziran tečaj sa stručnim nastavnicima, na kome će radnici, koji žele polagati stručne ispite za viša zvanja, steći znanja iz općeobrazovnih i stručnih predmeta, koje će na ispitima polagati uz praktični dio ispita.

Priznata je stručna sprema polukvalificiranih radnika svima, koje je stručna komisija za ocjenu stručnog znanja pojedinih radnika predložila Upravnom odboru poduzeća. Uspostavljena je puna saradnja podružnice i uprave poduzeća, tako, da Sindikalna podružnica preko svojih predstavnika učestvuje u rješavanju svih značajnijih pitanja, osobito onih, koja se tiču kadrova, tarifne politike, zdravstvene zaštite radnika, stručnog uzdizanja i slično. U komisiji za sastav pravila i tar. Pravidnika poduzeća, aktivno rade i predstavnici sind. podružnice, zalažući se, da se u propise poduzeća unesu odredbe, koje će garantirati pravilno nagrađivanje rad-

nika prema ostvarenom radnom učinku. Nadalje osigurati mogućnost punog učešća radnika u upravljanju poduzećem. Podružnica se zalaže za zaštitu prava radnika i službenika i pravilnu primjenu postojećih propisa za primitak u službu, poklanja pažnju otkazima, god. odmorima i ostalim pravima i obavezama, koje proizlaze iz radnih odnosa.

Kulturno-prosvjetna sekcija podružnice sa svojim grupama, dramskom i folklornom, iako s oskudnim sredstvima i težim uvjetima (radi u dvije smjene, nedostatak stručnih rukovodilaca grupa) ipak je postigla zadovoljavajuće rezultate. Prvi javni nastup folklorne grupe bio je na svečanoj akademiji, održanoj u čast 62. rođendana maršala Tita. U daljnjem svom radu kulturno-prosvjetna sekcija namjerava svoj kombinirani program uz suradnju DTO »Partizan« izvesti u okolnim selima našeg kotara, a isto ići u posjetu te izvesti svoj program kod nekih kolektiva iste struke izvan našeg kotara.

Sportska sekcija podružnice također je aktivna i priprema se za učešće na sportskim igrama kotara Samobor, koje organizira Kotarsko sindikalno vijeće. Na šahovskom turniru podružnica našeg kotara, podružnica Tvornice stakla »Kristal« učestvovala je sa dvije ekipe i zauzela treće i četvrto mjesto u ozbiljnoj konkurenciji. Sve izneseno je dokaz, da je rad podružnice u osnovi dobar i pravilno postavljen, i da su na taj način stvoreni uslovi za rad u pravcu ostvarenja ciljeva podružnice.

M. Durmić

Glavna godišnja skupština

Gradskog odbora Crvenog križa

U četvrtak 10. o. mj. održana je glavna godišnja skupština Gradskog odbora Crvenog križa u Samoboru.

Predsjednik dr. Vladimir Mogut podvlači, da današnja glavna skupština, koja se održava nakon stanke od dvije godine, a nije se održala ranije zbog objektivnih poteškoća, ima svrhu da načini bilancu dosadašnjeg rada i dade smjernice za rad u buduću. Čitavo težište rada Grad. odbora Crvenog križa bilo je usmjereno u pravcu izgradnje javnog kupališta, koje je izgrađeno troškom od preko 2 milijuna dinara. Najviše poteškoća kod izgradnje zadale su neizvršene obaveze, odnosno obećanja od strane pojedinaca i poduzeća. Najveći doprinos za ostvarenje te zamisli dobiven je od Glavnog odbora Crvenog križa iz Zagreba. Pored tih poteškoća bile su još i druge, koje su nastale nesolidnom izvedbom obrtničkih radova, zbog čega se morao pokrenuti sudski proces. Sav taj glomazan rad spao je na svega 5 do 6 ljudi, članova Gradskog odbora, i tu se naročito zalagala tajnica, drugarica Strugar. U nastavku rada skupštine prešlo se na ostale točke dnevnog reda.

Blagajnički izvještaj primljen je bez primjedbe. Prešlo se na izbor nove uprave, u koju su ušli svi prisutni članovi Crvenog križa, i ponovno je izabran predsjednikom dr. Mogut. U živoj diskusiji, u kojoj su učestvovali gotovo svi prisutni,

jednoglasno se došlo do zaključka, da se spor, koji je nastao između društva »Partizan« i Crvenog križa u predmetu korištenja površina oko zgrade, prepusti Glavnom odboru Crvenog križa u Zagrebu radi poduzimanja mjera. U pitanju je vrt iza zgrade, koji traži za sebe »Partizan« za proširenje svoga igrališta, dok Crveni križ treba taj komad za izgradnju šupa za smještaj goriva.

Međutim ovdje se pojavljuje još jedan interes, a to je Gradska općina, koja ima u projektu na tom mjestu izgraditi novu modernu tržnicu a sadašnju ukloniti kao neukusnu i preveliku za potrebe grada Samobora. U ovom slučaju ima jedna istina, da svaki pokušaj kočenja daljnega razvoja kupališta ove jedine ustanove u Samoboru znači atentat na jednu, za održanje narodnog zdravlja neosporno potrebnu ustanovu.

Obzirom na mjesečne bruto prihode kupališta dolazi se do zaključka, da se kupalištem služi vrlo malen broj građana, što znači da se kupanje nije populariziralo kod najširih slojeva građanstva, pogotovo kad se zna, da vrlo malen broj kuća u Samoboru ima kupaonice. To stanje dovodi kupa-lište u deficit, koji je u stalnom porastu, pa bi tu bezuvjetno trebalo brzo intervenirati u vidu dotacije. Kupalište je jedna kulturna tekovina, bez koje se društvo ne može zamisliti, pa bi prestanak rada te ustanove zbog financijskih poteškoća pred-

stavljao, bez pretjerivanja, kulturnu sramotu. Nema sumnje, da će uprava kupališta Crvenog križa poduzeti sve potrebne mjere, da se kupalište financijski osamostali, ali sve dotle, dok to stanje ne nastupi, treba tu važnu i neophodno potrebnu ustanovu pomoći. MaBo

Modelarstvo u Samoboru

Videći neobično veliku važnost avijacije u II. svjetskom ratu, započinje u našoj oslobođenoj domovini 1945. djelovanje zrakoplovnih organizacija. Danas Zrakoplovni savez Jugoslavije ima preko 160 aeroklubova. Ono mjesto, koje je imalo samoinicijative i požrtvovnih ljudi, u kratko vrijeme imalo je zrakoplovnu organizaciju. Među takva mjesta ubrajamo i Samobor.

Prošle godine s velikim poletom započeo je rad u Aero-klubu Samobor. Težište rada prebačeno je na omladinu i pionire, i uspjeh nije izostao. Naši modelari sudjelovali su na raznim takmičenjima, gdje su postignuti lijepi rezultati, a time i lijep uspjeh za naše mlade modelare.

Ni ove godine nije se u radu popustilo, već naprotiv, radi se vrlo mnogo. Dolaskom prof. Pejića u Samobor, koji je preuzeo vodstvo u modelarskoj grupi Aero-kluba »Samobor«, okupio se lijep broj pionira i pionirki u modelare. Sva djelatnost protkana je izvjesnim sportskim karakterom, članovi dolaze dobrovoljno na rad, grade modele, konstruiraju i pripremaju se za takmičenja. Broj pionira, omladinki i učenika u privredi, koji rade u modelarskoj grupi, iznosi 53. Tim brojem možemo biti zadovoljni, ali ipak treba u ovu korisnu i lijepu organizaciju okupiti još veći broj članova. Nije potrebno naglašavati kakvu važnost ima danas modelarstvo, a mali modelari to su naši budući konstruktori, piloti, branitelji naše socijalističke domovine.

U maloj lijepoj radionici pod rukovodstvom prof. Pejića, koji neobično voli taj rad, modelari su izradili modele »Pionir«, »Pionirka«, »Omladinka«, »Ca 23«, »SPW« i »Ju 2«. Već sada ima izrađeno 40 raznovrsnih modela, spremjenih za takmičenje. To je veliki uspjeh, jer treba znati, da je kod tog rada potrebna velika točnost, preciznost, urednost i volja za rad. Kako bi se još više ojačala modelarska grupa, nabavljena su 3 motora od Zemaljskog odbora Zrakoplovnog saveza, pa će se prići izradi modela na motorni pogon.

Mnogo smo u Samoboru napredovali u razvoju modelarstva, jer vidimo, da se sada otvaraju mnogi tečajevi za učitelje i nastavnike u Zagrebu, koji će predvoditi u radu s najmlađim modelarima. Videći veliku važnost modelarstva, narodna vlast pruža ogromnu pomoć, a ostali građani neka pomognu naše pionire u njihovom napornom radu. Z T

KINO OBAVIJESTI

Radi preuređenja kino kabine od 1. do 10. VII. ne će biti kino predstava o čemu se građanstvo obavještava. Uprava

FILMOVI KOJE ĆEMO GLEDATI OVAJ MJESEC

»MACAO«, jedan od neobično uzbudljivih filmova, čija se radnja zbiva nedaleko Hong-Konga, u nekadašnjoj staroj portugalskoj koloniji. Tu je žuvena kockarnica, preko čijih stolova prelaze milijuni u zlatu i dragom kamenju iz ruke u ruku. Tu se nalazi i američka policija preko svojih tajnih agenata, koja traga za odbjeglih ubojicom i kradljivcem nakita. — Radnja je puna uzbudljivih scena i film je do kraja napet, pa će ljubitelji kina biti zadovoljni sadržajem tog filma.

Kao drugi film dolazi »RIDOKOSA I KAUBOJ«, izvanredan američki film s tipično američkim temom iz života kaubojka. Film je doživio vrlo lijep uspjeh u dosadašnjem svom prikazivanju.

Vrlo dobar film »ZATVOR ZA ŽENE« privukao je pažnju kino publike a naročito žena, koje su tražile u sadržaju filma neki odgovor za sebe. — Vjerojatno će taj film mnoge i u Samoboru zainteresirati baš zbog svog naslova.

Film »AJVANHO« rađen prema romanu Valtera Skota, obrađuje temu iz trećeg križarskog rata, u kome car Rikard Lavljeg Srca pada u ropstvo austrijskog cara Leopolda. Ajvanho spašava Rebeku, koja je osuđena da kao vještica bude spaljena na lomači. Sadržaj filma je bogat i u tehnikoloru (prirodnim bojama). Uprava

IZ REDAKCIJE LISTA

Pretpatnici »Samoborskih novina« koji stanuju u Samoboru i žele dizati list u prodavaonici novina »Narodne štampe«, neka se predbilježe u istoj kod drugarice Kalin, do 25. VI. Redakcija

O parkovnim šumama grada Samobora

I.

U neposrednoj blizini Zagreba, zapadno oko 20 km, prostire se Samoborsko gorje, a na njegovim obroncima, koji se spuštaju na područje grada Samobora, nalaze se pod upravom NOGO-e Samobor (Komunalne ustanove) park-šume s površinom od 324.38 ha (563 k. j. 1079 č. h.).

Te park-šume dijele se u 3 predjela:

1. Tepec s površinom	155.10 ha
2. Palačnik s površinom	161.38 ha
3. Stražnik s površinom	7.90 ha

Svega 324.38 ha

Te šume spadaju u brdski tip šuma. U orografskom smislu može se svrstati u razvedeno sredogorje s najvišim vrhom Palačnikom 427 m.

U hidrografskom pogledu pripadaju ti predjeli u oborinsko područje i porječje rijeke Save. Najznatniji potoci su Rudarska i Lipovačka Gradna.

Geološke su formacije i mineralni sastav tla različiti, a mnogo ima vapnenca, dolomita i lapora. Takvo se zemljište lako troši, pa je prikladno za stvaranje bujica.

izletnicima isti dan dolazak i odlazak u Zagreb. Voda i šuma su najdekorativniji elementi u prirodi, a Samobor uz svoje krasne park-šume ima i 2 lijepa kupališta (Smidhen, Hidropatsko), koja uvjetuju uz šumski odmor i osvježenje.

Zato se u tim šumama postavlja glavno težište na estetski momenat, kojem je podvrgnut i šumsko uzgojni momenat, dok je šumsko ekonomski momenat podređen.

U tim park-šumama je osnovica šumski fond, čije zelenilo služi u čisto rekreativne svrhe gradskih masa.

II.

Već u god. 1947. pojavila se u šumskom predjelu Tepec masovna zaraza na smrekama od smrekova pisara (*Ips typhografus*). Opasnost, da stradaju sva smrekova stabla, potakla je šum. ing. A. Weilera, da putem gradskog NO-a Samobor zatraži pomoć od zavoda za Entomologiju na Polj. šum. fakultetu u Zagrebu, i 1948. zahvaćena je veća akcija i saradnja s Institutom za gozdarstvo LR Slovenije, uz kredit Min. šuma NRH. Istraživanja i suzbijanja vršena su kemijskim sredstvima, lovničkim

MLADA ŠUMA U PREDJELU OSTRCA

U klimatskom pogledu spadaju šume tih predjela u prelazno područje castanetuma (područje piloma kestena) i fagetuma (područje bukve).

U tim predjelima dominiraju bukva, grab, hrast, zatim kesten, javor, jasen i t. d., a od crnogorice smreka, bor i ariš. Zatim pridolazi razno grmlje kao ljeska, klokočika, drijen, svib, kalina, te naročito svojstveno grmlje za ove predjele božikovina (*Ilex aquifolium*), a od bilja najkarakterističnije su crveni vrijes (*Erica*), glavoboljka (*Releborus niger*), petrov krst (*Paris quadrifolia*) te blagajev likovac (*Daphne blagayana*).

Prosječna starost ovih šuma iznosi između 50—80 god., dok prosječni obrast od 0.7—1.

Sve ove šume, što ih posjeduje NOGO-e Samobor, dobilo je još bivše trgovište Samobor darovnicom Bele IV. god. 1242., potvrđeno konačno darovnicom Ferdinandu II. 1608. god. Inače je povijest tih šuma usko vezana uz sudbinu Staroga grada i bivšeg trgovišta Samobor. Poznate stoljetne borbe i parničenja između vlastele i stare općine bile su često sudbonosne za te šumske predjele, no činjenica jest, da su se u glavnom gore navedeni predjeli nalazili kroz cijelo to vrijeme u rukama bivšeg trgovišta Samobor sve do 1945. god. Onda su prema tada postojećim propisima prešle u upravu NOK-a Samobor, gdje se s njima upravljalo kao gospodarskim jedinicama do god. 1948. Od 1948. vraćene su opet gradu i s njima se od tada upravlja kao s park-šumama zaštitnog karaktera. Od 1953. god. vodi upravu i nadzor Komunalna ustanova NOGO-e Samobor s šum. inženjerom i 3 lugara.

U cijelom tom radu od 1948. provada se specijalna parkovna tehnika, koja je isključivo išla za tim, da taj cijeli zeleni masiv privede onoj svrsi, kojoj je svojim prirodnim položajem određen, t. j. da bude izletišta, odmarališta i oporavilište radnih masa glavnoga grada Zagreba.

Navedeni šumski predjeli imaju sve odlike park-šuma, jer su pristupačne postojećim komunikacijama masovnom dolasku trudbenika, a do svih prekrasnih vidika i položaja lako se dolazi isprekrižanim dobrim putovima i puteljcima, pa je omogućen

stablama i fotoeklektorima, sve do 1951. pod rukovodstvom prof. Dr. Željka Kovačevića, koji je rezultate svoga rada objavio detaljno u brošuri »Proučavanje ekologije smrekovog pisara i pokusi suzbijanja kemijskim sredstvima«. — Rezultat je bio, da se ta velika zaraza svela na minimum.

Uz stradanje od potkornjaka potpuno su ogoljeni još za vrijeme okupacije znatni dijelovi površina (oko 30 ha), i to putem čiste sječe ili devastacije (Kozja šija, Zabrežnik, Suhodol, dijelovi Palačnika i Anindol), jer su ti predjeli bili najbliži gradu i naselju.

Zbog toga trebalo je hitno pristupiti masovnom pošumljavanju, jer veći dio tih predjela spada u sklop bujičnog područja, a ujedno i parkiranja, jer je poslije Oslobođenja ponovno porasao broj izletnika, koji su uvijek samoborske park-šume smatrali plućima Zagreba.

Predradnje su za to bile: osnivanje rasadnika (danas ih ima 3) za potrebe pošumljavanja i parkiranja (listače i crni bor), jer je odmah postavljen zadatak, da se sve glavne potrebe namire iz vlastitog područja.

Današnji rezultat toga cijelog rada su uspješno pošumljeni svi navedeni predjeli sa 250.000 sadnica i 3.000 kg pitomog kestena.

Posebno mjesto u tom radu zauzima parkiranja. Na prvom mjestu stoji Anindol s okolinom u površini od 8 ha, koji je najviše stradao od okupatora i potkornjaka. Ustrajnim radom kroz 7 godina Anindol je danas najljepši parkovni predjel u Samoboru, jer je stručno i nenametljivo razbijena šumska monotonija, a ipak je estetski momenat sačuvan i ekologija biljnih zajednica, u kojima su zastupane sve biljne vrste, koje dolaze u tom kraju. I arhitektura šume ovdje je naglašena, jer je estetski isprepleten crnogorični sklop s listačama.

Pod istim okolnostima i na istom principu uređuje se i Stražnik, dok su u god. 1953 osnovana 2 nova velika parka u samome centru grada, od kojih je jedan —obzirom na svoju konfiguraciju terena i vrste zasađenog drveća — harmonična veza i cjelina s Anindolom. U projektu je, da se taj park još proširi.

U svim je tim parkovnim šumama tokom posljednjih godina izgrađen znatan dio novih putova (Beli potok, Put uz Gradnu), a popravljen i uspostavljen veći dio starih zapuštenih putova i staza, postavljene su nove klupe, koje su za okupacije bile uništene, zatim mnoge nove stepenice, mostovi, prijelazi, kojima se dolazi do pojedinih vidika. Za taj cijeli posao NOGO-e (Komunalna ustanova) drži posebno stalne radnike.

Sve troškove oko uzdržavanja i uprave snosi Komunalna ustanova.

Kako je već spomennuto, sječa se vrši samo iz šumsko-uzgojnih razloga (zdravstvene i preventivno sanitarne mjere), a ovisi o sušenju stabala, zarazi ili elementarnim nepogodama, pa zato nije stalna, nego se kreće godišnje oko 150—200 m³ raznih vrsta na cijeloj površini ili prosječno 0.50 m³ po ha. Kad god ustreba, savjetuje se uprava prethodno sa Entomološkim institutom u Zagrebu.

Sve te park-šume opkoljene su naseljima, čiji su stanovnici ekonomski vrlo slabi, pa je zato NOGO-e primoran držati stalno 3 lugara, a u zimski pomoćnog čuvara.

III.

Iz svega do sada navedenog proizlazi:

1. da samoborske park-šume raspolažu s dovoljnom količinom šumskog zemljišta;
2. da zadovoljavaju i razvijaju estetski smisao za prirodu;
3. da stvaraju povoljno mikroklimu;
4. da pružaju zaštitu izvorima, potocima, vegetaciji, flori i fauni okolice Samobora;
5. da čuvaju tlo od popuzina i bujica;
6. da služe kao objekt za planinarsko-turističke, fiskulturne i druge rekreativne svrhe;
7. da služe kao objekti za naučna istraživanja i za nastavno demonstracione potrebe;
8. da uljepšavaju okolinu i
9. da pružaju svježinu i odmor trudbenicima Samobora i Zagreba.

Nadalje se iz svega toga razabire, koliko je uloženo truda i materijalnih sredstava sa strane NOGO-e Samobor, da se te park-šume održe i podignu na stupanj, na kojem se danas nalaze, i da one doista iziskuju za takav rad i uspjeh samo specijalnu parkovnu tehniku rada.

Ing. Adolf Weiler

Šumski štetočinci na djelu

Ovih dana javio nam je jedan dobar prijatelj Samobora i njegovih prirodnih ljepota veoma zanimljive stvari: Po zagrebačkim trgovima i cvjećarnicama pojavljuje se mnoštvo cvijeća, zelenila, božikovine, ariša, borovih grančica, likovca, resine i jaguca kao trgovačkih artikala široke potrošnje. Nije to tako strašno. — Ljudi vole cvijeće pa ga rado kupuju i stavljaju u svoje sobe ili ga darivaju poznatima. No strašno je to, da toga cvijeća i zelenila ima na zagrebačkom tržištu vrlo mnogo, u velikim količinama. A najstrašnije je to, da se ovo cvijeće i zelenilo lomi, krade, harači i izvozi u Zagreb iz našeg Samobora, iz naših samoborskih bregova i šuma! Zna se i to, da Samoborska gora postiže svoje prirodne ljepote, draž, bujnost i zanimljivost baš bogatstvom šumskog zelenila, cvijeća, božikovine, resine, crnogorice — i baš radi toga sve to šumsko zelenilo, a naročito božikovina i likovac stoje pod zaštitom države, odnosno Zakona o zaštiti prirodnih rijetkosti, koji zabranjuje svako uništavanje zelenila uz posljednju plaćanja kazne do 100.000 dinara ili zatvora do 3 mjeseca!

Gore spomenuti prijatelj zanimao se kod zagrebačkih prodavača cvijeća, kako dolazi to cvijeće u Zagreb. Saznao je, da ga potajno dovozi autobusom neka Bara iz Lešća, neka Rešetarka iz Dubrave i neka Biščanka. Te žene prevoze to zabranjeno zelenilo u vrećama, koje na vrhu imaju tobože tanki sloj bršljana, dok se ispod njega nalazi božikovina, likovac, resina i drugo. — One zarađuju veoma visoke svote novaca: mjesečno i do 30.000 dinara! Ne plaćaju poreza, prave ogromnu štetu, a ako ih se uhvati, s oduševljenjem plaćaju kaznu od par stotina dinara!

Saznali smo još jednu »poslovnju« tajnu: Po duzeće »Biljana« izvezlo je navodno prije kraćeg vremena nekih 500 kg lišća od božikovine! Svakog prijatelja Samobora mora stresti jeza kod pomisli, koliko je tu iskorišteno i osakaćeno stabala božikovine, tog vrlo lijepog ukrasa samoborskih šuma. Dokle će to ići? Zar ćemo zaista dopustiti, da se za volju obogaćivanja nekolicine ljudi naša Samoborska gora pretvori u pustu guduru, kamenjar i krš, kakvoga ima dosta u Velebitu, Lici i Dalmaciji?

VATROGASNE VIJESTI

SAVJETI KOD POŽARA DIMNJAKA

U našem listu donijeli smo vijest o požaru dimnjaka u Stražniku. Kako je kod gašenja tog dimnjaka od strane stanara i susjeda upotrebljena pogrešna metoda, koja je mogla imati teže posljedice, da se požar proširio izvan dimnjaka, — daju se građanstvu osnovni pojmovi o požaru dimnjaka i o načinu gašenja, odnosno o mjerama za sprečavanje proširenja izvan dimnjaka.

Razlikujemo dvije vrste takvih požara.

Požar dimnjaka, gdje gori pahuljasta čada, koja se stvara u dimnjacima običnih kuća (loži se drvo).

Druga je vrsta gdje gori gledasta čada (smolasta), koje ima najviše u dimnjacima tvornica, obrtničkih radionica, a s vremenom se stvori i u običnim kućama.

Požar jedne i druge vrste razvija jaki gusti dim, a naročito požar gledaste čade, kod kojeg se razvija i jako izbacivanje iskara.

Ovakvih požara ne treba se suviše preplašiti.

Osnovni su savjeti za poduzimanje mjera sljedeći:

1. Pustiti da gori u dimnjaku nakupljena čada. Ni u kom slučaju ne lijevati vodu, jer bi kod slabijih dimnjaka mogla nagla promjena temperature dovesti do pucanja ili rasprsnuća dimnjaka.

2. Zatvoriti sva vratašca na dimnjacima i pecima, jer se time sprečava jaka promaja u dimnjaku i smanji izbacivanje dima i iskara.

3. O požaru izvijestiti dimnjačara i nekoliko vatrogasaca, koji će ustanoviti opasnost proširenja požara i eventualno ostati dežurni do njegovog izgorenja.

4. Ukloniti iz blizine dimnjaka sve lako upaljive predmete.

5. Ako dimnjak zbog starosti izgradnje ima na sebi pukotine, treba iste zatvoriti glinom, zemljom ili mokrim krpama, kako ne bi izlazile iskare i stvorile ili proširile požar.

6. Ako u dimnjaku gori gledasta (smolasta) čada, može doći do njenog bubrenja uslijed izgaranja. To bubrenje zatvara usko građene dimnjake, stoga treba povremeno kroz dimnjak pustiti dimnjačarsku kuglu ili ubaciti kakav kamen, koji otvara prolaz dimu i time sprečava rasprsnuće dimnjaka.

Na kraju napominjemo, da požar dimnjaka traje po nekoliko sati, a može trajati čak i 6 sati, što zavisi o veličini dimnjaka i o nakupljenoj čadi.
H. S.

GRADSKA ŽELJEZNICA U ZAGREBU

Obavijest

Direkcija gradske željeznice Zagreb pristupila je temeljitom popravku pruge Zagreb—Samobor i na taj način bit će uklonjen uzrok dugoj i neudobnoj vožnji na toj relaciji. U dogledno vrijeme to će se stanje popraviti na opće zadovoljstvo putnika. U tome smislu primilo je Uredništvo lista dopis od Direkcije Zagreb, radi obavještenja građanstva, slijedećeg sadržaja:

»Gradska željeznica je ovih dana pristupila velikim radovima za obnovu svoje pruge Zagreb—Samobor, na kojoj će se stare istrošene tračnice zamijeniti novim i mnogo jačim tračnicama. Time će se, uz pojačanje donjeg stroja, te ispravljanja krivina znatno povećati brzinu vlakova, kada ti radovi budu završeni. Ove radove Gradska željeznica obavlja pomoću investicionih sredstava, koja su joj odobrena iz gradskog budžeta.

Budući da je te radove nemoguće provesti uz sadašnji gusti saobraćaj vlakova, Gradska željeznica je prisiljena da za vrijeme trajanja ovih radova otkaže sve vlakove, koji saobraćaju između 8 do 12 sati.

Zbog toga će na toj pruzi od ponedjeljka t. j. od 7. o. mj. izostati slijedeći vlakovi:

br. N2 sa polaskom iz Zagreba u 8 sati i dolaskom u Samobor u 9.05 sati,

br. N4 sa polaskom iz Zagreba u 10.20 sati i dolaskom u Samobor u 11.25 sati,

br. N1 sa polaskom iz Samobora u 8.28 sati i dolaskom u Zagreb u 9.35 sati,

br. N3 sa polaskom iz Samobora u 10.20 sati i dolaskom u Zagreb u 11.27 sati.

Navedeni vlakovi ne će saobraćati samo radnim danom, ali nedjeljom i praznicima će redovito saobraćati.

Kod ostalih vlakova, za sada, ne će nastati

nikakva promjena, te će saobraćati po objavljenom redu vožnje. Jedino će na pruzi Samobor—Bregana također od 7. o. mj. prestati saobraćati vlakovi: br. 2a koji polazi iz Samobora u 4.20 sati i vlak br. 3. sa polaskom iz Bregane u 4.53 sati i dolaskom u Samobor u 5.10 sati. Ovi se vlakovi sa-

svim ukidaju, jer su se zbog slabe frekvencije putnika pokazali nepotrebnima.

Naprijed navedeni vlakovi br. N1, N2, N3 i N4 ne će saobraćati samo za vrijeme trajanja radova na pruzi, te će o njihovoj ponovnoj uspostavi putujuće građanstvo biti pravovremeno obaviješteno.

Na vrijeme se osigurajte

UGLJENOM LIGNIT

(VELENJE)

uz popust i dostavu u kuću. — Prebilježbe i uplatu vrši

„VRATNIK“ — trgovačko poduzeće — SAMOBOR

PRODAVAONICA BR. 1 — PERKOVČEVA UL. 16

Samoborci u sali, priči i anegdota

SENZACIJA: KINCLA JE ZAKLAN!

Voze se tako u autobusu dva dobra znanca i jedan će:

— E, jučer je prijatelj x zaklao Kincla...

— Sta, koga, Kincla? — začuđeno će drugi.

— Da, da! Baš je prav napravil!

— A zašto? Ma kako to?

— Tako, htjelo mu se!

— A tko je zaklao Kincla? Kaj je uapšen?

Kaj su ponoreli?

Prvi govornik gleda čudnovato drugoga, svoga subesjednika.

— Kaj ti je? Gdo bi bil uapšen? Em smo ga tak slatko pojell!

Drugi se odmah snašao:

— Ti, Lujo, sigurno govoriš o »kiclu«, a krivo si odrapil »kincla«...

Lujček se samo pokunjo.

»TIKANJE I VIKANJE«

U nekim prilikama bilo je nezgodno nekome reći »ti«, a da se nisi prije toga »pobratio«. Imalo je sve svoje »regule«.

Tako je jednom i pri našem sugrađaninu Č-u bio sluga, neki K. iz obližnjega sela, i kad ga je gazda nešto prekorio, on je njemu sa »ti« odvratio jednu kletvu. Na to će gazda, uvrijeđen:

— Čuj K., kako mi to možeš reći, pa mi si dva nismo »ti«.

— Onda, dragi gazda, ono kaj sem rekel, nek budi »vam« mesto »ti«...

Šale iz kajkavskih krajeva

Kratke šale

— I, velite, Franc je vmrl? A je li se bogec, fejest mučil?

— Još i kak! I tak nam se bogi človek smilil, da smo ga već šteli zagutiti, samo da se ne muči!

— Ali je istina, Matek, da ti je ščera strijela v kravu vudrila?

— Je, takve sem ti ja sreće! Pred mesec dan je rafunk opal na prasicu i zatukel je. Sad je strijela vdrapila v Lisu. Ja ne znam, kaj je to, al ovo leto mi se saki cajt pripeti kakva nesreća vu familiji!

— Nemrem se dost pofaliti z mojom babum! Celi dan horba i dela, od jutra do trde knice se muči kaj kojn, ne počine se ni kaj bi z okum trepnul! Je, bormeš flajsik ženska! Gda bi bar i sledeća bila takva!

— Čuju, gospon mesar, kaj im baš niš ni žal prasice, gda ju koleju?

— Kak ne, draga gospica, navek mi je nekak žmehke pri srčecu, pak si zmirum mislim: fala vrapcu, kaj ja nis prasica!

— No, ščera sem fino nasmical železnicu!

— Kak to?

— Sem si kupil kartu za retur, a nisem se nazaj vozill!

— Kaj pri tebi, Štef, ni zrasel bažul?

— Nil!

— Pak ni kuruze ni!

— Nil!

— A kak to? Pri Joži je zraslo i jeno, a drugo, a pri tebi baš niš! Em tvoja zemla mi niš slabeša neg negoval!

— Je, Joža je zasijal i bažul i kuruzu, a ja nis!

— Jeste li oženjeni?

— Nisem, gospon sudec.

— Dakle ste neoženjeni?

— Nisem, gospon sudec.

— Pa što ste onda, dovraga?!!

— Najte se taki srditi, gospon sudec. Vdovec sem.

Štef Žmegač se jednoga dana uzrujao. A, dakako, ne bez razloga. Stajao je na stubištu i uzbuđeno dozivao pazikuću, to jest, oprostite, kućnog nadstojnika.

— Gospon nactojnik, gospon nactojnik!

Napokon je polako, odmjeranim korakom došetao kućni nadstojnik i ljutito rekao:

— Kaj je? Kaj se derete po hiži, kak da ste v šumi!

— Najte se srditi, gospon nactojnik, bi ih lepo prosil za malu pomoć...

— Kaj se pripetilo? Ha? Je vam morti pak cev od vaserlajtunga pukla?

— Ni, gospon nactojnik, ni. Znete, moja, da prostite, punica, hoće skočiti črez oblok, pak mi, prosim vas, pomorite...

— A kaj ja tu morem pomoći? Em to ni vodovodna cev, da ju zaprem... Kaj se tu more? Puščajte babu nek skoči, vrag vam fileke i vašoj punici!

— Je, je, nekak, gospon nactojnik, to je lahko reći, al nikak nemremu otpreti oblok...

SLUŽBENE OBAVIJESTI NO-a

NARODNA REPUBLIKA HRVATSKA
NARODNI ODBOR GRADSKOJ OPĆINE SAMOBOR
Odbor za privredu

Broj: 3135-1954.

U Samoboru, 9. lipnja 1954.

OGLAS

Ured za katastar pri NO-u kotara Samobor
pod br. 404-54. od 31. V. 1954. stavlja do znanja
sljedeće:

1. Pri ovom Uredu uvađa se uredovni dan **subota i srijeda**, pa se područne stranke upućuju samo na označene dane.

2. Stranke, koje traže promjenu kulture ili vlasništva, a zemljište se ne nalazi na području ovog kotara, treba da pismene molbe i predstavke dostavljaju direktno nadležnom Uredu za katastar dotičnih kotareva.

Gornje stavljam pučanstvu radi znanja i pridržavanja.

Smrt fašizmu — Sloboda narodu!

Načelnik: Dizdarević Berislav, v. r.

NARODNA REPUBLIKA HRVATSKA
NARODNI ODBOR OPĆINE SAMOBOR VANJSKI
Broj: 748-1954.

Samobor, 25. travnja 1954.

Na temelju čl. 12. i 60. Zakona o narodnim odborima općina, Narodni odbor općine Samobor Vanjski u Samoboru na svojoj sjednici od 25. travnja 1954. pod toč. 3. sjedničkog zapisnika donosi

ODLUKU

o upravljanju i održavanju groblja i trajanje upotrebe grobova na svim grobljima na području općine

Član 1. — Upravu i nadzor nad grobljima vrši Narodni odbor općine preko uprave groblja i grobljanskog nadzornika.

Član 2. — Uprava groblja sastoji se od 3-7 članova, koji između sebe biraju predsjednika.

Upravu groblja imenuje i smjenjuje na prijedlog zbora birača onog područja, koje se koristi pojedinim grobljem, Narodni odbor općine u sjednici.

Grobljanskog nadzornika predlaže uprava groblja, a imenuje ga Narodni odbor općine. Nadzornik groblja može biti i jedan od članova upravnog odbora uprave groblja.

Član 3. — Grobljanski nadzornik vodi brigu o uređenju groblja i razmještanju grobnih polja i grobova, a za svoj rad prima godišnju nagradu.

Član 4. — Na svakom groblju imaju se urediti grobna polja i grobna mjesta, koja se označuju rednim brojevima.

Član 5. — Grobna mjesta za ukop mrtvacu izdaju se na upotrebu uz cijenu propisanu za pojedina mjesta svakog groblja.

Nabavom grobnog mjesta ne stiče se vlasnost tog zemljišta.

Član 6. — Obiteljski grobovi na postojećim grobnim poljima mogu se upotrebljavati za ukop više mrtvacu, te im nije ograničeno trajanje upotrebe, ako se za takav grob plaća određena opća grobna pristojba za održavanje i uređivanje te čuvanje groblja, kao i grobljanskih objekata.

Član 7. — Pristojba za održavanje groblja i grobljanskih objekata plaća se godišnje nakon javnog poziva. Ako za obiteljska ili pojedina grobna mjesta kroz 10 godina nije plaćena godišnja pristojba za održavanje groblja, grobna mjesta će se smatrati napuštenim. Po isteku označenog roka prestaje pravo na daljnju njegovu upotrebu, te će grob biti u slučaju potrebe ispražnjen ili prekopan i ustupljen drugome na upotrebu.

Sa grobovima zaslužnih ljudi, kao i grobovima naročito značajna (historijske ili umjetničke vrijednosti ili sl.), ne će se izuzetno postupiti po propisima ovoga člana. Koji će se grobovi takvim smatrati, donosi rješenje Narodni odbor općine.

Član 8. — Grobovi za pojedinačne ukope upotrebljavaju se po pravilu za ukop samo jednog odraslog mrtvacu.

Upotreba takvih grobnih mjesta nije ograničena, ukoliko zainteresirana stranka plaća redovito propisanu godišnju pristojbu za održavanje groblja i grobljanskih objekata.

Član 9. — Ispražnjavanje grobova u svrhu prenosa na novo grobno mjesto ili otprema mrtvacu sa groblja mora se prethodno prijaviti grobljanskom nadzorniku i uplatiti određena pristojba za ekshumaciju kod Narodnog odbora općine.

Član 10. — Ostaci mrtvacu iz grobova, koji se prekapaju, zakopat će se u skupne grobove-kostur-

nice, u koliko zainteresirana stranka ne traži i omogućiti da ih se pokopa u posebne grobove.

Član 11. — Sa grobova, koji se imaju prekopati ili isprazniti, zainteresirana stranka je dužna odstraniti sav nadgrobni uređaj. Ako to ne izvrši, odstranit će ga uprava groblja i čuvati na određenom mjestu jednu godinu. Ako se u tom roku javi vlasnik uređaja, predat će ga njemu, nakon što isplati troškove odstranjenja i čuvanja. Ukoliko se kroz to vrijeme ne javi ovlaštena osoba, nadgrobni uređaj će se prodati u korist fonda za uređenje groblja.

Pravo vlasništva na postojeća grobna mjesta i nadgrobne uređaje dokazuje se rodbinskim ili drugim nasljedstvom, pismenim izjavama svjedoka ili putem suda.

Član 12. — Prije postavljanja bilo kakvog grobnog uređaja stranka je dužna zatražiti dozvolu uprave groblja.

Postojeći nadgrobni uređaji, koji zauzimaju veće površine od propisanih za takve vrste grobnih mjesta, vlasnici su dužni ići za istu plate veću odgovarajuću cijenu i to u roku od 6 mjeseci računajući od dana primitka obavijesti za plaćanje.

Okviri grobnih mjesta, koji su nepravilnog oblika ili koji sižu u susjedne redove grobnih polja, vlasnici su dužni da ih u sporazumu sa upravom groblja urede na veličinu određenu za dotična grobna mjesta.

Član 13. — Propise o cijenama za pojedina grobna mjesta, kao i visinu godišnje pristojbe za održavanje groblja i grobljanskih objekata donosi Narodni odbor općine Samobor Vanjski.

Član 14. — Na groblja je zabranjeno puštati bilo kakve životinje radi ispaše ili slično.

Iznimno se dozvoljava pristup na groblje za prežnoj stoci, kada dovozi ili odvozi nešto na groblje, a to uz dozvolu i pod nadzorom nadzornika groblja.

Član 15. — Grobljanski nadzornik je za svoj rad odgovoran upravi groblja i Narodnom odboru općine.

Član 16. — Ova Odluka stupa na snagu 15 dana nakon objave na uobičajeni način.

Predsjednik: Stanec Ivan, v. r.

NARODNA REPUBLIKA HRVATSKA
NARODNI ODBOR OPĆINE SAMOBOR VANJSKI
Broj: 749-1954.

Samobor, 25. travnja 1954.

Na temelju čl. 12., 15. i 60. Zakona o narodnim odborima općina, a radi normalnog održavanja općinskih putova kao i seoskih bez opasnosti po osobe i imovinu, Narodni odbor općine Samobor

OBRITNA PODUZEĆA - SAMOBOR

osnovala su novi pogon

„ELEKTROINSTALATERSKU I MONTERSKU RADIONICU“

Perkovčeva ulica 23

koja preuzima izvađanje svih vrsti elektroinstalacionih radova, te koja vrši popravke svih vrsti pogonskih i rasvjetnih instalacija, kuhala, glačala, hladnjaka i t. d.

Izvađa telefonske instalacije i vrši sve popravke u toj struci.

Obratite se stoga sa povjerenjem na

OBRITNA PODUZEĆA - SAMOBOR - Telefon: 83-287

Vanjski u Samoboru na svojoj sjednici od 25. travnja 1954. pod toč. 4. sjedničkog zapisnika donosi

ODLUKU

o izvanrednom doprinosu za prekomjerno iskorištavanje općinskih i seoskih putova

Član 1. — Poduzeća, ustanove i privatne osobe, koji prekomjerno iskorištavaju općinske putove u tolikoj mjeri, da bi mogli postati neuporabivi, dužni su doprinositi izvanredni doprinos troškova u naravi za održavanje puta u alikvotnom dijelu.

Visinu alikvotnog dijela doprinosa odredit će u svakom slučaju Narodni odbor općine na prijedlog komisije, koju će za svaki konkretni slučaj imenovati Narodni odbor općine, a koja se sastoji od 3 člana. U komisiju ulaze: jedan predstavnik Narodnog odbora općine, jedan predstavnik Uprave za putove NOK-a Samobor i jedan predstavnik odnosnog poduzeća, ustanove ili privatne osobe, koja prekomjerno iskorištava put.

U slučaju, da poduzeće ne imenuje svog predstavnika i istoga određenog dana i sata ne pošalje na lice mjesta, Narodni odbor općine će imenovati na njegovo mjesto trećeg člana komisije iz redova svojih odbornika ili građana.

Član 2. — Narodni odbor općine odredit će rok izvršenja popravka puta ili objekta na njemu, koji su oštećeni prekomjernim iskorištavanjem.

Član 3. — Poduzeća, ustanove i privatne osobe, koji prekomjerno iskorištavaju općinske i seoske putove, mogu, ako im to bolje odgovara da doprinosu odgovarajući doprinos u novcu, kojim će Narodni odbor općine isplatiti radnu snagu, prevoze i materijal za uređenje puta.

Član 4. — Narodni odbor općine izvršit će popravak oštećenog puta u odgovarajućem dijelu na trošak poduzeća, ustanove ili privatne osobe, koji su prekomjernim iskorištavanjem istoga oštetili, ako isti uskrate doprinijeti izvanredni doprinos, ili ako istog ne dadu i ne izvrše radove u određenom roku.

Član 5. — Propisi ove Odluke odnose se na sve općinske i seoske putove na području općine Samobor Vanjski.

Član 6. — Prekomjerno iskorištavanje puta smatra se svako iskorištavanje puta više od uobičajenog, to jest ako se po putu saobraća u određenom pravcu kao eksploatacija šuma, kamenoloma, prevoz materijala na razna gradilišta, nasipe i slično.

Ne smatra se prekomjernim iskorištavanjem puta normalni prevozi za potrebe i uređenje pojedinog sela kao i prevozi za normalno održavanje pojedinih domaćinstava.

Član 7. — Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja. Predsjednik: Stanec Ivan, v. r.

Kroz Narodne odbore naših općina

DONESEN BUDŽET NO-a OPĆINE BREGANA

12. o. mj. održana je sjednica u prisutnosti 15 odbornika NO-a općine, dok je od strane NO-a kotara prisustvovao predsjednik.

Pod 1. točkom dnevnog reda donesen je budžet NO-a općine, čiji prihodi i rashodi iznose 2,900.000 dinara. Kako zaključkom Kotarske skupštine dijele se socijalne pomoći prelazi u nadležnost općina, to je izabran i savjet za socijalnu politiku. Ujedno je donesena Odluka o brojnom sastavu školskog savjeta za škole Bregana, Grdanjci i Neršić selo, kao i zaključak o održavanju zborova birača po izbornim jedinicama za izbor školskog savjeta. Pod 5. točkom donesena je Odluka o čuvanju parkova i nasada, jer se izgradnjom naselja u Bregani pokazala potreba zaštite zasadenih parkovnih površina.

Živa diskusija razvila se kod pitanja komunalne djelatnosti, gdje je konstatirano da punu pomoć za sređenje daje sam narod, dok je općina trebala da daje samo u nabavci materijala (cement, drvo, željezo). — Zadnja poplava naročito je poharala put za selo Jarušje, gdje dolinom Breganice potok teče 800 m sredinom ceste, koja nije uporabiva za prevoz. Tu se očekuje pomoć, jer sama općina ne može da to popravi. U 7. točki dnevnog reda izneseni su rezultati naplate poreza i samodoprinos, te spomenuta najslabija naplata u nekim selima.

ODRŽANA SJEDNICA NO-a OPĆINE GALGOVO

U prisutnosti svih odbornika održana je 8. VI. sjednica NO-a općine. Od strane NO-a kotara prisustvovali su predsjednik Stanko Vugrinec, načelnik uprave prihoda Ladislav Babić i Anđela Poljak-Zokalj, predsjednik savjeta za narodno zdravlje i socijalnu politiku NO-a kotara. Sjednica je tretirala pitanja komunalne djelatnosti (ceste, grabe i dr.), kao i pitanja samodoprinos u vezi čega su održani zborovi birača. Samodoprinos je prihvaćen od strane zborova birača u visini 10%, jedino zbor u selu Pavučnjak nije se složio sa 10%. — U nastavku sjednice izabran je potpredsjednik, te razmatrano pitanje socijalnih pomoći, nakon preuzimanja tih poslova od strane NO-a kotara. Živa diskusija vođena je u vezi oporezivanja po katastru, gdje je objašnjenja davao drug Babić.

ODRŽANA PRIREDBA U KLAKAMA

6. VI. poslije podne održala je organizacija Narodne omladine priredbu s kratkim igrokazima i na-

rodnim plesovima. Poslije priredbe svirali su domaći tamburaši za ples. — Naročitu pomoć u uvježbavanju programa dali su učitelji škole Klake. — Prisustvovalo je do 200 žitelja Klake i okolice.

Nova zgrada NO općine Budinjak

Na svečan način su Žumberčani proslavili otvorenje nove općinske zgrade i preseljenje NO-a općine u Budinjak.

Zgrada NO-a općine nalazi se u centru teritorija te općine, pa će iz iste moći organi narodne vlasti da provode u život sve nove mjere, koje se postavljaju pred njih u daljnjoj socijalističkoj izgradnji. Kod izgradnje ove općinske zgrade u mnogome je pridonio narod Žumberka svojim dobrovoljnim radom, pa je zato zgrada mogla biti na vrijeme dovršena. Baš zato, što je narod Žumberka dao svoj doprinos u toj izgradnji, on se osjećao obaveznim da uveliča svečanost pri otvorenju iste.

Pred iskićenom zgradom pozdravio je Vlado Šajatović predstavnik NOK-a i prisutne. U svom govoru naročito je podvukao dalji razvoj NO-a općine Budinjak.

Predsjednik NOK-a Samobor drug Stanko Vugrinec, zahvaljujući se narodu Žumberka na saradnji, podsjetio ih je na njihov revolucionarni rad u stvaranju Narodno-oslobodilačkih odbora i njihovom daljnjem razvoju. Narodni zastupnik Alojz Velečić govorio je o razvoju Žumberka i naglasio, da se omladina treba orijentirati na škole, zanate i rad u poduzećima, jer u Žumberku nema dovoljno obradive zemlje, da bi se svi zaposlili. Također treba raditi na daljnjem razvoju poljoprivrednih zadruga, kako bi ljudi sa sela preko njih mogli dobiti potreban novac (zajmove) za unapređenje poljoprivrede. Govoreno je o gradnji Ambulante u Žumberku, koja je neophodno potrebna. Taj zadatak treba da preuzme narod Žumberka na sebe, jer se ista ne bi mogla sagrađiti sredstvima, koja su predviđena, bez aktivnog učešća naroda.

Kako vidimo, Žumberčani su počeli samostalno rješavati svoje probleme, a nadamo se, da će i dalje nastaviti.

Priredbeni i kulturno-umjetnički program, koji su izveli pioniri i omladina iz Novog sela, te omladina i DVD-o iz Gornje Vasi. Time su ujedno pokazali dostignuća u kulturno-prosvjetnom radu.

U posljednje vrijeme nije bilo tako masovnog učešća Žumberčana, kao što je bilo na ovoj značajnoj narodnoj manifestaciji. — Cijeli dan proveli su Žumberčani u dobrom raspoloženju. I. H.

PROSVJETA I KULTURA

Narodno sveučilište u Samoboru

Simpatija i antipatija...

U petak 28. svibnja održao je pred punom dvoranom dr. Rudi Supek, sveučilišni profesor, predavanje o temi »Simpatija i antipatija u braku i životu«. Tako velik posjet građana imade se pripisati većim dijelom samoj temi, koja je trebala osvijetliti jedno delikatno pitanje iz oblasti simpatije i antipatije, — između žene i muškarca i čovjeka prema čovjeku i društvu uopće. Predavač je to složeno pitanje uspio na uvjerljiv način objasniti slušačima, koji su sa zadovoljstvom po svršetku napustili dvoranu. Nema sumnje da su oni, koji su očekivali direktan odgovor na svoje lično pitanje, ostali djelomično nezadovoljeni, ali uzevši općenito, svaki od prisutnih našao je nešto za sebe, znači neku vrstu odgovora, po kome će uskladiti svoj daljnji tok života. Predavanje je uspjelo u svakom pogledu. MaBo

Predavanje o elektricitetu s pokusima

11. o. mj. u kino dvorani »Narodni dom« održao je nastavnik Industrijske škole »Nikola Tesla« iz Zagreba uspjelo predavanje o temi »Eksperimentalno veće s velikim Teslinim transformatorom 300.000 W«. Tim predavanjem bili su gledaoci, kako čači tako i odrasli, duboko impresionirani, upoznavši se ujedno s progresom nauke iz oblasti elektrotehnike, koja sve bržim i snažnijim koracima kroči naprijed otkrivajući sve više novih iznenađenja, koja su još do nedavno bila tajna, barem za najšire narodne mase. Pretvaranje električne energije niskog napona u visoko frekventnu struju, puštanje iste kroz živi čovječji organizam bez štete po život i zdravlje, radar i njegova primjena, električna stolica, paljenje svijetla bežičnim putem preko živog čovjeka nabijenog električnom energijom i druge pojave iz elektromagnetskog djelovanja, bili su centar pažnje prisutnih gledalaca.

Ovakva zorna predavanja, kad su utisci primani vizuelno, ostaju trajno u svijesti čovjeka, pa su

prema tome, poučna i vrijedna pažnje. Obzirom na vrijednost predavanja istom je prisustvovao prema len broj školske omladine, koja bi iz tog predavanja crpila najviše koristi. (Škole su na vrijeme bile o tom predavanju obaviještene).

Ne bi se smjelo dogoditi, da jedno ovako interesantno i poučno predavanje prođe bez vidnih rezultata i pažnje, koju zaslužuje. MaBo

Upisi u školu

Upisi u Narodnoj osmogodišnjoj školi u Samoboru za školsku godinu 1954.—55. vršit će se za sve razrede, t. j. od I. do VIII. razreda, na dane 28., 29. i 30. lipnja 1954.

U prvi razred Narodne osmogodišnje škole upisuju se djeca rođena 1947. god. Prilikom upisa treba predati izvod iz matične knjige rođenih.

Za upis u V. razred učenici će donijeti izvod iz matične knjige rođenih i posljednju školsku svjedodžbu, t. j. svjedodžbu IV. razreda osmogodišnje ili bilo koje narodne škole.

Za upis u sve ostale više razrede osmogodišnje škole treba donijeti svjedodžbu o posljednjem završenom razredu, a učenici koji pridolaze iz drugih škola i izvod iz matične knjige rođenih.

Prilikom upisa uplatit će se doprinos od 50 dinara u korist Zajednice doma i škole. Ovaj doprinos upotrebit će se isključivo za školske ekskurzije, a uplaćuje se svake godine, kako je to zaključila Zajednica doma i škole.

Školska izložba bit će otvorena 22. lipnja u 10 sati prije podne u školskoj zgradi.

Upravitelj: Josip Heller

Obavijest

U subotu 19. lipnja točno u 15 sati u »Narodnom domu« bit će javni nastup učenika Narodne osmogodišnje škole u Samoboru, na kome će se pokazati uspjeh rada ritmičkog tečaja, kojeg je vodila nastavnica Mirjana Stropnik iz Zagreba. — Mole se građani da dođu točno u zakazano vrijeme.

OBAVIJEST

U četvrtak 17. o. mj. u 14 sati daje se na radiu Zagreb, dramski prikaz Eve Tičak Weiler: »Potonuli cvjetnjak«. U izvedbi sudjeluje ansambl Narodnog kazališta Zagreb.

INTERVENCIJA ORGANA NARODNE MILICIJE PRIGODOM POPLAVE U SAMOBORU

4. lipnja telefonski je obaviještena stanica Narodne milicije, po čuvaru tvornice čarapa »Sloboda«, da voda nadire u skladište tvornice i traži hitnu pomoć. Dežurni stanice N. M. odmah je telefonski zatražio od NOGO-a da dađe znak uzbune. Na taj znak svi milicioneri u stanici N. M. odmah su prišli u pomoć ugroženim objektima i brzom intervencijom spasili sve, što se dalo spasiti. Prvi zadatak bio je zatvoriti prolaz vodi u skladište, a zatim izbaciti iz skladišta ranije unišlu vodu. — Brza intervencija pripadnika N. M. spasila je od oštećenja i rentgen aparat u Ambulanti.

Drugog dana su milicioneri upućeni u sela kraj Save sa zadatkom da hvataju predmete, koje nosi Sava iz Slovenije. Tom prilikom uhvaćeno je više bačava s benzinom, uljem i katranom. Čim se jave vlasnici tih bačava, bit će im iste izručene.

Sport

Radničke sportske igre

U srijedu 9. o. mj. započeo je u okviru Radničkih sportskih igara turnir sindikalnih podružnica u stolnom tenisu. Susreti se održavaju u prostorijama: »Fotokemike«, čaraparne, ciglane i TDM Bregana.

Na turniru sudjeluje 8 sindikalnih podružnica.

Odigrano posljednje kolo Međupodsavne lige

13. o. mj. odigrano je posljednje kolo Međupodsavne lige, te su postignuti slijedeći rezultati:

Karlovac: »Slavija«—»Metalac« 2:1

Virovitica: »Borac«—»Turbina« 3:0

Oroslavje: »Tekstilac«—»Zagorac« 2:3

Duga Resa: »Duga Resa«—»Jaska« 3:1

Samobor: »Samobor«—»Bjelovar« 8:1 (4:0)

Momčad »Samobora« nastupila je u sastavu: Pecić, Gaberc, Šufraj, »Ibrat, Medved, Bošnjak, Benić, Mogulić, Rudolf, Mesić, Subanović.

Golove polučili: Benić 3, Mesić 2, Rudolf 2, Subanović 1. — Sudac: Primorac iz Zagreba, dobar i objektivčan.

U zaostalim utakmicama »Samobor« se sastaje 17. o. mj. sa vodećom momčadi »Slavija« iz Karlovca u 17 sati, dok 20. VI. odigrava posljednju utakmicu u Dugoj Resi.

Molimo članove kluba, da uplate svoju redovitu članarinu.

TENIS

U nedjelju 20. o. mj. odigrat će se za momčadsko prvenstvo NR Hrvatske u tenisu finalni susret zagrebačke zone u juniorskoj konkurenciji između našeg teniskog kluba i TK »Montažno« iz Zagreba.

TK »Montažno« je uz ZTK najjači teniski klub u državi, a svi su igrači iz juniorske momčadi sa republičke rangliste.

Za TK »Samobor« nastupit će: Marijan Urli, Ivo Urli, Natko Urli i Petar Butković. — Igre će započeti u 9 sati u jutro.

KUGLANJE

6. o. mj. KSK »Radnik« organizirao je kuglaški turnir uz sudjelovanje klubova »Saobraćaj« i »Maksimir« iz Zagreba, te »Zanatlija« i organizator iz Samobora. Radi nediscipline gostiju ovaj turnir nije bio završen, a u toku samog odigravanja, domaći klubovi pokazali su lijep uspjeh. Tom prilikom, organizator je podijelio klubovima-učesnicima ukusne zastavice, plakete i diplome.

13. o. mj. održan je susret između Pogona I. Samobor i Pogona II. Zagreb — Tvornice filmova »Fotokemika«. S malom razlikom gosti su uspjeli pobijediti domaćine. Nakon toga, reprezentacija »Fotokemike« sastavljena od igrača Pogona I. i II., pobijedila je oslabljenu i neraspoloženu momčad »Radnika« sa 22 čunja. Boor

4 NAUČNIKA za trgovinu mješovito-prehrambene struke traži »VRATNIK«, trgovačko poduzeće mješovite robe, Samobor.